

Informatívna správa o príprave Národného a regionálneho partnerského plánu na roky 2028 – 2034

Príprava nového programového obdobia je prepojená s tvorbou troch kľúčových strategických dokumentov Slovenskej republiky:

- **Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2040,**
- **Investičný plán Slovensko,**
- **Národný a regionálny partnerský plán na roky 2028 – 2034** (ďalej len „NRPP“).

Uvedené dokumenty sa pripravujú vo vzájomnej nadväznosti. Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2040 určí dlhodobé smerovanie krajiny, Investičný plán Slovensko stanoví prioritné investície a NRPP vytvorí rámec na podporu vybraných reforiem a investícií zo zdrojov Európskej únie. Súčasťou NRPP bude aj územná kapitola, do ktorej budú vstupovať rozvojové potreby a priority jednotlivých regiónov.

Košický samosprávny kraj pripravuje svoj regionálny vstup do územnej kapitoly prostredníctvom tematických pracovných skupín, zberu investičných potrieb a tvorby strategických balíkov projektov.

Cieľom materiálu je informovať o aktuálnom stave prípravy NRPP, aktivitách Košického samosprávneho kraja a základných princípoch, ktoré bude KSK presadzovať pri príprave nového programového obdobia.

Európska komisia priebežne zverejňuje legislatívne návrhy a ďalšie informácie týkajúce sa budúceho Viacročného finančného rámca Európskej únie na roky 2028 – 2034. Na národnej úrovni zároveň prebieha príprava Národného a regionálneho partnerského plánu a koordinácia partnerov s cieľom vytvoriť spoločný návrh Slovenskej republiky pre nové programové obdobie. Do procesu sú postupne zapájaní partneri z regionálnej a miestnej úrovne s cieľom identifikovať reálne rozvojové potreby územia.

V rámci doterajších rokovaní o budúcom nastavení európskych fondov sa podarilo posilniť postavenie regiónov a zdôrazniť význam kohéznej politiky. Konkrétne kompetencie regiónov, spôsob rozhodovania o územných investíciách a finančné alokácie však zostávajú predmetom ďalších rokovaní.

V rámci prípravy Národného a regionálneho partnerského plánu Košický samosprávny kraj v marci 2026 zriadil šesť tematických pracovných skupín, ktorých členmi sú zástupcovia samospráv, odborných inštitúcií, akademického sektora, podnikateľského prostredia, mimovládnych organizácií a odborní experti z jednotlivých oblastí regionálneho rozvoja. Cieľom pracovných skupín je zabezpečiť partnerský prístup pri identifikácii rozvojových potrieb územia a formulovaní priorít Košického samosprávneho kraja pre programové obdobie 2028 – 2034.

Úlohou pracovných skupín je identifikovať rozvojové potreby regiónu, odborne posudzovať navrhované investičné zámery, formulovať strategické priority Košického samosprávneho kraja a podieľať sa na príprave podkladov pre Národný a regionálny partnerský plán.

Zriadené boli tieto tematické pracovné skupiny (PS):

- PS1 - Demografia, sociálne služby a zdravie,
- PS2 - Hospodárstvo, vzdelávanie, výskum a inovácie, malé a stredné podniky,
- PS3 - Doprava a technická infraštruktúra,
- PS4 - Životné prostredie, klíma a energetika,
- PS5 - Kultúra, cestovný ruch, miestny a vidiecky rozvoj,
- PS6 - Územné plánovanie, governance a partnerstvo.

V apríli 2026 sa uskutočnili úvodné online rokovania všetkých tematických pracovných skupín, na ktorých boli ich členovia oboznámení s procesom prípravy Národného a regionálneho partnerského plánu, harmonogramom prác, metodikou zberu investičných potrieb a ďalším postupom prípravy strategického dokumentu.

V nadväznosti na činnosť pracovných skupín sa 6. mája 2026 uskutočnilo odborné stretnutie k príprave Národného a regionálneho partnerského plánu na roky 2028 – 2034 zamerané na problematiku marginalizovaných rómskych komunít.

V priebehu tretieho štvrťroka 2026 pokračovali pracovné skupiny v ďalších rokovaniach zameraných na vyhodnocovanie investičných zámerov a prípravu strategických balíkov projektov.

Súbežne Košický samosprávny kraj realizuje zber investičných potrieb prostredníctvom dotazníka určeného pre mestá, obce, organizácie, školy, podnikateľské subjekty a ďalších partnerov pôsobiacich v regióne.

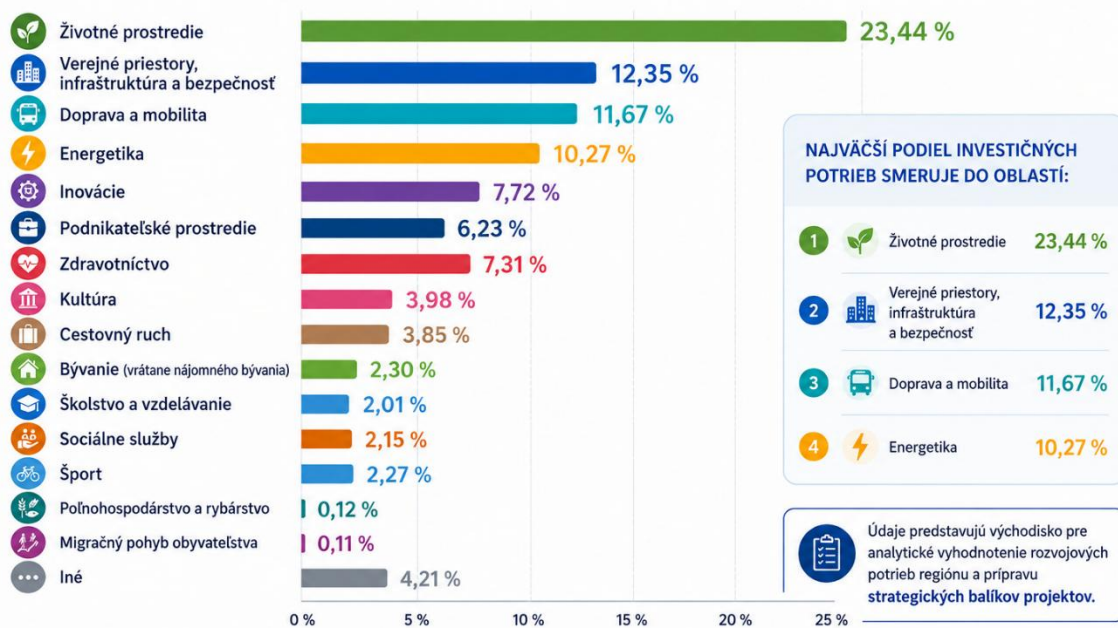
Obr. 1: Priebežné výsledky zberu investičných potrieb

Do procesu sa zapojilo veľké množstvo subjektov z územia Košického kraja. K 13.7.2026 bolo doručených 986 vyplnených dotazníkov obsahujúcich investičné zámery v celkovej predpokladanej hodnote 3,6 mld. eur. Graficky spracované priebežné výsledky zberu investičných potrieb dokumentujú rozsah zapojenia partnerov a objem identifikovaných investičných zámerov, ktoré tvoria východisko pre analytické vyhodnotenie a prípravu strategických balíkov projektov.

Z priebežných výsledkov vyplýva, že najväčší podiel na celkovej finančnej hodnote identifikovaných investičných potrieb predstavujú investície do oblasti životného prostredia, verejných priestorov a infraštruktúry, dopravy a mobility a energetiky.

INVESTIČNÉ POTREBY PODĽA OBLASTÍ

Podiel finančných objemov na celkovej hodnote doručených investičných potrieb (stav k 13. 7. 2026)

Pozn.: Percentá vyjadrujú podiel predpokladanej finančnej hodnoty jednotlivých oblastí na celkovej sume všetkých doručených investičných potrieb.

Obr. 2: Investičné potreby podľa oblastí

Košický samosprávny kraj zozbierané údaje priebežne analyzuje a odborne vyhodnocuje z hľadiska ich strategického významu, pripravenosti a súladu s rozvojovými prioritami regiónu. Na základe výsledkov analýz pripravuje strategické balíky projektov, ktoré budú tvoriť regionálny vstup do prípravy Národného a regionálneho partnerského plánu.

Strategické balíky nebudú predstavovať iba zoznam jednotlivých projektov. Ich cieľom bude prepájať investície, ktoré spoločne reagujú na konkrétne potreby územia a prinášajú merateľné výsledky pre obyvateľov regiónu.

V priebehu septembra 2026 budú pripravené návrhy strategických balíkov projektov, ktoré budú predstavovať vstup Košického samosprávneho kraja do prípravy územnej kapitoly NRPP. Následne budú ďalej posudzované, dopracované a zosúladované s národnými prioritami a pripravovanými pravidlami nového programového obdobia.

Zaradenie projektu do strategického balíka nebude automaticky znamenať schválenie jeho financovania. Možnosti podpory budú závisieť od konečného nastavenia NRPP, dostupných finančných zdrojov a výsledkov ďalšieho posudzovania projektov.

Zber investičných potrieb zostáva naďalej otvorený prostredníctvom dotazníka [Identifikácia investičných potrieb pre rozvoj územia Košického kraja 2028+](#). Príprava Národného a regionálneho partnerského plánu je viacstupňový proces, počas ktorého budú rozvojové priority a investičné zámery priebežne aktualizované a spresňované v nadväznosti na priebeh rokovaní na regionálnej, národnej a európskej úrovni.

Na základe doterajšieho priebehu prípravy Národného a regionálneho partnerského plánu na roky 2028 – 2034 a skúseností z implementácie Programu Slovensko 2021 – 2027 považuje

Košický samosprávny kraj za potrebné formulovať základné princípy a požiadavky, ktoré bude presadzovať pri príprave nového programového obdobia.

Obr. 3: Časová os – predbežný harmonogram komunikovaný 14.7.2026 na zasadnutí pracovnej skupiny k NRPP

Vzhľadom na prebiehajúcu prípravu nového programového obdobia a skúsenosti KSK s implementáciou Programu Slovensko 2021 – 2027 boli formulované základné princípy, ktoré bude kraj presadzovať v ďalších rokoch.

Stanovisko Košického samosprávneho kraja k príprave nového programového obdobia po roku 2027

Košický samosprávny kraj podporuje zachovanie silnej kohéznej politiky založenej na princípoch partnerstva, subsidiarity a integrovaného územného rozvoja.

Zachovanie princípu kohéznej politiky a spravodlivého rozdelenia európskych zdrojov

Košický samosprávny kraj bude presadzovať, aby aj v novom programovom období zostala kohézna politika Európskej únie nástrojom na znižovanie regionálnych rozdielov a podporu menej rozvinutých regiónov.

Skúsenosti z programového obdobia 2021 – 2027 ukazujú, že vnútroštátne rozdelenie finančných prostriedkov nie vždy reflektovalo základný princíp kohéznej politiky. Napriek tomu, že Bratislavský kraj patrí medzi najrozvinutejšie regióny Európskej únie, na integrovaný územný rozvoj získal 409 mil. eur, zatiaľ čo Prešovský kraj 407 mil. eur, Košický kraj 371 mil. eur a Banskobystrický kraj 331 mil. eur.

Obr. 4: Alokácia IÚI podľa krajov

Zároveň bolo spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu pre Bratislavský kraj vo výške približne 189 mil. eur, kým napríklad Košický kraj získal približne 38,7 mil. eur. Tieto údaje poukazujú na potrebu dôslednejšieho uplatňovania princípov kohéznej politiky pri vnútroštátnom rozdeľovaní zdrojov.

Z pohľadu podpory obyvateľov predstavuje súčasné nastavenie významné rozdiely. Kým celoslovenský priemer predstavuje približne 445 eur na obyvateľa, v Bratislavskom kraji je to približne 554 eur na obyvateľa, hoci ide o ekonomicky najvyspelejší región Slovenska.

Košický samosprávny kraj preto bude presadzovať, aby:

- finančné prostriedky určené pre menej rozvinuté regióny zostali prioritne smerované do týchto regiónov,
- vnútroštátne prerozdelenie rešpektovalo princíp solidarity a znižovania regionálnych rozdielov,
- každé rozhodnutie o rozdelení eurofondov bolo posudzované aj z hľadiska jeho dopadu na znižovanie regionálnych disparít.

Skúsenosti z implementácie Programu Slovensko 2021 – 2027 ukázali, že regióny dokážu identifikovať svoje rozvojové potreby, pripraviť kvalitné stratégie a vytvoriť relevantné projektové zásobníky. Budúce nastavenie európskych fondov však musí posilniť ich reálny vplyv na rozhodovanie a vytvoriť stabilnejší, predvídateľnejší a efektívnejší systém implementácie.

Košický samosprávny kraj bude pri príprave nového programového obdobia presadzovať a trvať najmä na týchto princípoch:

- **Silnejšia úloha regiónov a zachovanie územného princípu.** Regióny najlepšie poznajú potreby svojho územia a musia byť rovnocennými partnermi počas celého programového cyklu – od určovania priorít a finančných alokácií cez prípravu výziev až po implementáciu a hodnotenie výsledkov. Metodika výberu a nastavenia integrovaných územných investícií musí byť transparentná a pripravovaná v partnerstve s regiónmi.

- **Posilnenie postavenia Rád partnerstva.** Rady partnerstva nesmú zostať iba orgánmi schvaľujúcimi projektové zámery. Musia mať reálny vplyv na nastavenie výziev, harmonogram ich vyhlasovania, podmienky podpory a smerovanie územných investícií. Pripomienky regiónov musia byť riadne vyhodnotené a pri ich nezapracovaní transparentne odôvodnené.
- **Zachovanie samostatnej a predvídateľnej finančnej alokácie pre regióny.** Územné investície musia mať jasne definované finančné krytie, o ktorého smerovaní sa bude rozhodovať na základe potrieb územia. KSK bude presadzovať zachovanie silnej územnej dimenzie kohéznej politiky a odmieta oslabenie regionálneho rozhodovania v prospech výlučne centrálne alebo sektorovo riadených nástrojov.
- **Skutočne integrovaný územný prístup.** Integrované investície nemôžu byť realizované prostredníctvom nekoordinovaných rezortných výziev s rozdielnymi harmonogramami a podmienkami. Výzvy a finančné nástroje musia byť časovo a obsahovo koordinované. Pri komplexných územných problémoch, najmä v najmenej rozvinutých regiónoch a marginalizovaných rómskych komunitách, je potrebné využívať integrované balíky intervencií alebo vhodne nastavené národné projekty, ktoré umožnia súbežne prepájať technickú infraštruktúru, bývanie, vzdelávanie, sociálne služby a zamestnanosť.
- **Zachovanie silnej územnej dimenzie podpory MRK.** Intervencie pre marginalizované rómske komunity musia vychádzať z potrieb konkrétnych území a byť koordinované s regiónmi, mestami a obcami. KSK bude presadzovať komplexné riešenia prepájajúce investície z EFRR a ESF+, nie izolované sektorové opatrenia.
- **Vytvorenie systémového financovania projektovej prípravy.** Nedostatok zdrojov na projektovú dokumentáciu, majetkovoprávne vysporiadanie, odborné prieskumy, povoľovacie procesy, EIA a inžinierska činnosť patria medzi najväčšie bariéry pripravenosti investícií. Podpora projektovej prípravy musí byť dostupná pre obce, mestá aj samosprávne kraje ešte pred vyhlásením investičných výziev. Bez pripravených projektov nie je možné zabezpečiť plynulú implementáciu ani efektívne čerpanie európskych zdrojov.
- **Stabilné a predvídateľné pravidlá.** Legislatívny, metodický a implementačný rámec musí byť pripravený pred začiatkom programového obdobia. KSK bude požadovať minimalizáciu priebežných zmien pravidiel, metodických usmernení a procesov Rád partnerstva, ktoré v období 2021 – 2027 zvyšovali administratívnu záťaž a spomaľovali prípravu projektov.
- **Zjednodušenie implementácie a orientácia na výsledky.** Budúci systém musí obmedziť duplicitu kontrol, uplatňovať princíp „once only“ a vo väčšej miere využívať princíp jednotného auditu. Hodnotenie úspešnosti kohéznej politiky sa má sústrediť predovšetkým na výsledky a reálne dopady investícií na kvalitu života, dostupnosť služieb, konkurencieschopnosť a rozvoj územia.

KSK bude trvať na zachovaní silnej územnej dimenzie, posilnení Rád partnerstva, zabezpečení financovania projektovej prípravy a vytvorení stabilného systému, ktorý umožní realizovať integrované investície podľa skutočných potrieb miest, obcí a obyvateľov Košického kraja.

Košice 15. 07. 2026

Spracovali: Ing. Barbora Kováčová
Ing. Martin Pukančík